

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

'T SPAARKASKE

Een blijspel in twee bedrijven

door

1880

Maria Waembeke

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen
2017
Nr.3385

PERSONAGES

(4 dames – 3 heren)

MARCEL, cafébaas. Rustige figuur, ligt onder de sloef van zijn vrouw :

SIMONNE, vrouw van Marcel. Heel bazig, scheidt graag op :

MEENTJE, vaste klant. Zit steeds te breien :

LINE, vaste klant. Vriendin van Meentje, heeft levendige fantasie :

WISA, vaste klant. Niet snugger, trekt veel te rap conclusies :

SWAKE, vaste klant. Steeds te vinden voor een grap :

MAN, verzekeringsagent van Swake :

DECOR

Café-interieur :

- Toog
- 2 tafeltjes
- 4 stoelen

Verdere aankleding naar inzicht en middelen

KORTE INHOUD

Simonne, de bazin van het café, zoekt wanhopig naar dat ene rode sachocheke. Haar zwart boekje zit daarin, met alle gespaarde bedragen van de klanten... en haar man, Marcel, moet haar daarbij helpen zoeken. Line en Meentje praten over breien en waarvoor een breiwerk kan dienen... Line had het bewuste sachocheke van Simone geleend, Wanneer zij wil vertellen aan Simonne dat er nog iets inzat, begint het verkeerd te lopen. Zij vindt de reactie van Simonne heel vreemd, zo vreemd, dat zij zelf verkeerde conclusies gaat trekken. Wanneer Wisa de grootste roddeltante, dan nog meer dan één duit in het zakje gaat doen, zijn de poppen helemaal aan het dansen.... Voor Swake, de olijke stamgast, is dit allemaal koren op de molen! Hij wil Wisa een lesje leren, waardoor ze niet meer zo vlug van stapel zal lopen met haar praatjes. Met de inhoud van het spaarkaske wordt een verrassingsreis georganiseerd, maar het is moeilijk om met ieders wensen rekening te houden! Wisa is de enige, die nog haar eigen hersenspinsels gelooft, en ze weet nog niet waar de reis naartoe gaat, maar ook hier trekt ze haar eigen conclusies!

Bij het vertrek zien ze hoe Simonne haar voorbereidingen heeft getroffen voor die dag, maar ook Wisa is op alles voorbereid !

EERSTE BEDRIJF

1. Een rood saccocheke

Marcel – Simonne

(Marcel kuist de tafel af. Simonne roept hem vanuit de coulissen. Hij trekt gezichten, maar antwoordt superlief.)

SIMONNE : Chouke. Chouke. *(heftiger)* CHOU!

MARCEL : Ja, mijn rapeke, wat is er?

SIMONNE : Heb jij het gezien?

MARCEL : Watte, mijn rapeke?

SIMONNE : Mijn saccocheke.

MARCEL : Saccocheke?

SIMONNE : Wel ja.

MARCEL : Welk saccocheke?

SIMONNE : Dat klein rood met die ketting.

MARCEL : Neen, mijn rapeke ...

SIMONNE : Ben je zeker?

MARCEL : Van wat, mijn ...

SIMONNE : *(komt op, onderbreekt hem)* Zeg, niet met mijn voeten spelen, zene. Je weet toch wel, dat klein rood saccocheke, met die gouden ketting.

MARCEL : Met een gouden ketting? Wat zal dat weeral gekost hebben.

SIMONNE : Daar gaat het nu niet om. Ik ben al een halve dag naar dat saccocheke aan het zoeken ...

MARCEL : Neem dan toch een ander. Je hebt er nog een stuk of twintig in de kast hangen : grote, kleine, brede, smalle, bruine, zwarte, witte ...

SIMONNE : Neen Marcel, ik moet dat rood hebben.

MARCEL : Maar met die grote groene sta je ook goed en daar kan je zeker al je vodden goed in wegsteken.

SIMONNE : *(nog meer geagiteerd)* Marcel! Stop daarmee! Als ik zeg dat ik dat rood

sacocheke nodig heb, dan is dat zo en daarmee uit.

MARCEL : Maar waarom heb je dan juist dat saccocheke nodig?

SIMONNE : Omdat daar mijn klein zwart boekske insteekt ...

MARCEL : Oho. Een klein zwart boekske? Met namen van aanbidders? In geheime code?

SIMONNE : Neen, niet in code, maar wel met namen en getallen. Het is het boekske van het spaarkaske.

MARCEL : Ja, en dan?

SIMONNE : Vanavond komen de klanten toch bijeen om over de stand van zaken met het spaarkaske te spreken, voor de jaarlijkse reis ...

MARCEL : En waarom heb je daar een boekske bij nodig?

SIMONNE : Omdat ik daarin opschrijf hoeveel ieder gespaard heeft en zonder dat boekske weet ik dat helemaal niet.

MARCEL : Ben je zeker dat je het in dat saccocheke hebt gestoken? Ligt het niet ergens in een schuif of zo?

SIMONNE : Neen slimmeke, want dan zou ik kunnen vergeten in welke schuif het ligt en daarom heb ik het in dat speciaal saccocheke gestoken ... Dat zou ik wel altijd kunnen onthouden ... Heb jij dat soms voor het een of ander nodig gehad?

MARCEL : Luister, chouke, ik ben nog niet zover dat ik met een klein rood saccocheke met een ketting eraan rond mijn nek ga rondlopen.

SIMONNE : Zou je dan eens even willen meezoeken in plaats van hier wat rond te lopen alsof je het hele café gaat opboenen? Dit is belangrijk.

MARCEL : Maar ik dacht dat alles op de computer stond ...

SIMONNE : Ja, maar ik heb op een verkeerd knopje gedrukt en ineens was alles weg. Gelukkig staat het nog in dat zwart boekske ...

MARCEL : Wel, zie dan daarin.

SIMONNE : Dat kan ik niet, want dat zwart boekske steekt in dat rood saccocheke.

MARCEL : Awel dan ...

SIMONNE : Maar ik vind dat rood saccocheke niet meer! Luister nu toch eens als ik iets zeg en kom meezoeken.

MARCEL : Ja schatje. Ik kom direct. Ik kom direct in alle schuifjes rondsnuffelen. Nog

even ...

SIMONNE : Neen, niet direct, NU. Als ik dat boekske niet vind, durf ik hier vanzeven mijn gezicht niet meer laten zien.

MARCEL : Maar chouke, denk eerst eens even na voordat je panikeert ... Probeer je te herinneren wanneer je voor het laatst dat rood saccocheke hebt nodig gehad ...

SIMONNE : Wel, dat was om dat zwart boekske erin te steken.

MARCEL : En je hebt het ook niet uitgeleend aan ons Brigitte?

SIMONNE : Neen.

MARCEL : En ook niet aan iemand anders?

SIMONNE : Denk jij nu echt dat ik mijn spullen aan iedereen ga meegeven?

MARCEL : Of ergens aan een kapstok gehangen of zo?

SIMONNE : Marcel, als je nu niet onmiddellijk komt meezoeken, kan jij vanavond zelf aan de kapstok gaan hangen. En de rest van de week ook. *(vertrekt)*

MARCEL : *(naar het publiek)* Amai, ze meent het precies ... en als er nu één ding is waarmee ze een man kan raken ... *(roept naar Simonne)* Ik ben er al, chouke. *(af)*

2. Koffieklatch

Meentje - Line

(Meentje en Line komen binnen en gaan zitten. Meentje neemt direct een breiwerk uit haar tas.)

LINE : Het is weer hetzelfde. Niemand in de zaak? Wie wil kan zomaar met de kassa gaan lopen.

MEENTJE : *(telt de steken)* 21, 22, 23, ...

LINE : Weer aan het breien? Voor wie nu weer?

MEENTJE : Voor onze Bruno ...

LINE : En wat wordt het?

MEENTJE : Een vest ... 45, 46, ...

LINE : En is dat een mouw?

MEENTJE : Neen, de rug ...

LINE : Amai, dan zal het weer veel te smal zijn.

MEENTJE : Bijlange niet.

LINE : Allez, zie nu, het is precies voor een kind van vijf jaar. Daar krijgt jouw Bruno zijn dikke pens nooit in.

MEENTJE : Mijn Bruno heeft geen dikke pens. Maar die heeft wel graag dat zijn kleren goed aanpassen.

LINE : En had je niet beter een andere kleur genomen? Deze is zo ... ordinair.

MEENTJE : Dit is een kleur die onze Bruno heel graag ziet.

LINE : En met welk nummer van priemen ben jij aan het breien?

MEENTJE : Met een drie.

LINE : Maar dat is toch veel te straf. Dat koekt ineen als het één keer gewassen is.

MEENTJE : Neen Line, deze wol koekt niet ineen.

LINE : O neen? Pas maar op, want ... *(wil aan het breiwerk voelen)*

MEENTJE : Line, stop er nu mee. Seffens laat ik nog steken vallen.

LINE : En wat is dat? *(wijst op een kabelnaald en neemt ze op)* Een priem die gekrompen is? Of dient dat om in je neus of in je oren te peuteren? Pas maar op, want er is een punt aan.

MEENTJE : *(neemt de kabelnaald uit haar handen)* Dat is voor de kabels.

LINE : Kabels? Een vest met kabels? Dat is toch al lang geen mode meer.

MEENTJE : Toch wel.

LINE : Maar tegen dat jij dat af hebt is de winter al lang voorbij. Zou je niet beter iets simpeler pakken?

MEENTJE : Neen, onze Bruno wou een vest met kabels en dus brei ik een vest met kabels.

LINE : Amai, doe jij alles wat Bruno wil?

MEENTJE : Toch meestal ...

LINE : Altijd en overal?

MEENTJE : Natuurlijk.

LINE : En ook... *(fluistert in haar oor ... Meentje trekt zich verschrikt terug)*

MEENTJE : Line! Wat voor een praat is dat. Daarvoor dienen priemen en breiwol helemaal niet.

LINE : *(maakt insinuerende gebaren)* Ook niet zo een kleintje? Als verpakking? Met

een klein kabeltje erop?

MEENTJE : Neen Line, daar doen wij niet aan mee.

LINE : Maar breiwool is toch zacht? Daar doe je toch niemand pijn mee? Of je moest wat te hard aantrekken tijdens ...

MEENTJE : Line! Jij oversekst geval...

LINE : Maar bijlange niet. Ik heb alleen gelezen dat elk voorwerp kan gebruikt worden om wat variatie te brengen in ... de dagelijkse sleur ... Ik wou alleen maar een tip geven ... zoals dit, dat kleine prikkertje, daarmee ...

MEENTJE : Hier zie. Nu heb ik al steken laten vallen. Och, ik zal straks wel verder breien... *(doet haar breiwerk bijeen en steekt het in haar tas)*

LINE : Ja, straks voor de tv. Samen in de zetel naar een filmke zien en er samen nog een vervolg aan breien ... en af en toe eens een steekske laten vallen en dan weer oprapen ... met dat klein priemke ...

MEENTJE : Maar allez, kun jij nu echt over niets anders praten? Of is het al zolang geleden, dat je er nog maar alleen kunt over praten? Voilà, ik ben er al mee weg. Ik moet nog naar de apotheker ...

LINE : Waarom?

MEENTJE : Voor pillekes voor mijn bloeddruk ...

LINE : Zie je wel. Ik heb zulke dingen helemaal niet nodig omdat ik nog regelmatig ...

MEENTJE : Alleen zeker, want die voze van jou ...

LINE : Ho, dan ken je hem niet goed. Je weet, stille waters ... maar ga nu maar vlug je pillekes halen ...

(Meentje vertrekt, Line mijmert.)

Zeg, waar moet die zich mee? Och, eigenlijk heeft ze wel gelijk, want het is al zo lang geleden, dat mijne 'lekkere' zijn motortje nog eens vanzelf aangeschoten is ... Maar erover dromen kan geen kwaad en het is bijna even plezant als in het echt. Achteraf zie ik hem zelfs nog liever ...

3. Misverstand

Line – Simonne - Meentje

SIMONNE : (*vanuit de coulissen*) Chouke. Heb je het nu al gevonden?

(*Simonne komt binnen, schrikt van Line, wil teruggaan.*)

LINE : Ha. Dag Simonne, jou moet ik juist hebben. Kom eens even hier ...

SIMONNE : (*Aarzelend komt ze bij Line staan.*) Is er iets, Line? Ik heb niet veel tijd nu, ik heb nog veel werk want ...

LINE : Wel, het gaat over dat klein rood sachocheke dat je mij verleden week gegeven hebt om naar de jubilee van onze George...

SIMONNE : (*schrikt ... stotterend*) S...s...sachocheke? wat is daarmee?

LINE : O, je moet niet bang zijn. Ik heb het niet kapot gedaan zene, maar ik wou alleen maar zeggen dat er nog iets inzat en ...

SIMONNE : (*valt neer op stoel – verbouwereerd*) Zat er nog iets in?

LINE : Amai, weet je dat al niet meer? Dan ben jij wel heel nonchalant.

SIMONNE : Ja maar, ik ben niet altijd zo. Ik had het speciaal daarin gestoken om het zeker niet te verliezen ...

LINE : Ja, zo zie je maar weer. Gelukkig ben ik wel zo eerlijk om het te zeggen.

SIMONNE : En wat wil je dan zo eerlijk zeggen?

LINE : Kijk, ik zoek nu al jaren naar een gelegenheid om zoiets te vinden en nu deed ik dat sachocheke open en voilà. Daar was het. Magnifiek gewoon.

SIMONNE : Line, ik ben zo blij dat jij het gevonden hebt. Ik heb er de hele dag naar gezocht ... Heb je het bij?

LINE : Neen, ik heb het gewoon laten zitten. Ik wist niet dat je het direct nodig zou hebben ...

SIMONNE : (*aarzelend*) Wel, heu, natuurlijk niet direct, maar ...

LINE : Goed, dan zal ik het er gewoon inlaten en dan krijg je het volgende week terug ...

SIMONNE : O, maar je mag het al eerder teruggeven, ...

LINE : Je mag gerust zijn, ik ga er niets zelf van gebruiken. Dat is mijn stijl niet. Maar

het lijkt mij wel veel waard ...

SIMONNE : Wablieft? Wil je mij chanteren of zo? Dat had ik van jou helemaal niet verwacht. *(staat kwaad recht)* Jij ...

LINE : Wat krijg jij nu? Chanteren? Ikke? Hoe kom je daar bij? Ik heb nog nooit van mijn leven iemand gechanteerd.

SIMONNE : Dus geen geld ... wat wil je dan?

LINE : Ik wou alleen maar vragen waar jij dat gekocht hebt, want ik wou er zo eentje kopen voor ons Greet. Die gebruikt ook veel parfum en ...

SIMONNE : Parfum?

LINE : Wel ja, en ik weet dat ze graag zo een verstuivertje zou hebben voor in haar sacoché en nu zag ik dat jij er zo een had ...

SIMONNE : O, er zat een verstuivertje in mijn sacoché? Geen boekske?

LINE : Ja, dat ook. Maar daar stonden alleen maar wat letters en getallen in ... Dat verstuiverke was wel heel speciaal ...

SIMONNE : *(herademt, gaat terug zitten)* En jij wou alleen weten waar je zo een verstuivertje kan kopen?

LINE : Ha ja, dat vraag ik toch.

SIMONNE : *(heeft zich helemaal herpakt)* Wel, je weet dat klein parfumerieke aan het Shopping Center...

LINE : A ja, dat chique parfumerieke. Zijn die dingeskes niet duur?

SIMONNE : Ja, ze zijn niet goedkoop natuurlijk ... Het is dan ook pure plaqué, maar ...

LINE : *(onderbreekt haar)* Merci. Ik zal er deze week dan wel eens langs gaan.

SIMONNE : Zeg, maar nu dat we het toch over dat boekske hebben ...

LINE : Ikke niet.

SIMONNE : Jawel, jij begon daarover.

LINE : Maar neen, dat was duidelijk een kladboekske. Ik heb het aan onze kleine gegeven om mee te spelen ...

SIMONNE : *(schrikt)* O neen!

LINE : Ja, want hij kleurt graag en als je hem dan niet direct een blaadje in zijn handen geeft, kladdert hij heel de muur vol.

SIMONNE : Zeg dat het niet waar is.

LINE : En daarom krijgt hij van ons altijd een boekske ... en ik dacht ... Maar heb jij dat

boekske nog nodig? Is het iets van belang?

SIMONNE : (*gemaakt nonchalant, dringt toch aan*) O neen, het is zo maar een notaboekske ... maar ik wou er nog eens een paar dingen in nazien, want ...

LINE : Maar zegt dat dan. Ik zal eens zien of het nog niet in de vuilbak ligt, want als mijn kleinzoon langs is geweest, ligt heel ons huis altijd vol rommel ...

SIMONNE : Och ja, dat zou wel handig zijn, maar het presseert niet. Misschien dat je het seffens ... of straks ... allez ...

LINE : Ja, maar ik vind het wel vervelend dat het gaat volgekleurd zijn ...

SIMONNE : Dan had je daar eerder moeten aan denken, voordat je andermans gerief aan die kleine geeft.

LINE : Ja maar, ik zal anders een nieuw kopen ...

SIMONNE : Neen. Ik moet DAT boekske terug hebben. Het is nu wel niet zo heel belangrijk, maar er staan dingen in, zoals ik al zei ... Een mens hecht aan zo een boekske nietwaar ...

LINE : Oké, als het zo zit... Ik zal seffens eens zien of ik het nog kan vinden ...

(*Meentje komt binnen.*)

SIMONNE : Allez, ik moet gaan voortdoen, want mijn was zal ver gedaan zijn ...
(*verdwijnt voordat Line nog iets kan zeggen.*)

MEENTJE : Amai, die is zo rap weg. Komt dat door mij?

LINE : Neen, maar ze was de hele tijd maar aan het doordrammen over een klein zwart boekske...

MEENTJE : En zwart boekske?

LINE : Een dat in het sacocheke zat dat ik van haar geleend heb.

MEENTJE : En wat is er met dat boekske?

LINE : Iets raar ... iets héél raar.

MEENTJE : Hoe bedoel je?

LINE : Wel, er staan alleen maar letters en getallen in en ze wil het per se onmiddellijk direct terug hebben ...

MEENTJE : Letters en getallen?

LINE : Misschien geheime afspraakjes ... die Marcel niet mag weten ...

MEENTJE : Simonne? Neen, dat denk ik niet ...

LINE : Of weet je, mij doet het al bijna denken aan die film met die gangsters en die vrouwensmokkelaars ... Die meisjes werden allemaal naar van die speciale clubs gebracht, waar ze ...

MEENTJE : Denk je dat? Zou Simonne daar voor iets tussen zitten? Neen, dat geloof ik niet ...

LINE : Of verdovende middelen... De namen van haar klanten dat zijn die afkortingen natuurlijk en hoeveel ze betaald hebben.

MEENTJE : Nu ben je helemaal aan het fantaseren, Line.

LINE : Oei. Dan heeft onze Benny een boekske van gangsters volgekleurd. Al goed dat hij er nog geen blaadjes heeft uitgescheurd.

MEENTJE : En wat zegde ze er eigenlijk van?

LINE : Alleen dat ze het straks terug wou hebben ...

MEENTJE : O, dan heb je nog tijd ... Nog een koffieke? *(roept)* Marcel!

4. Aambeien

Line – Meentje - Wisa

(Wisa komt binnen. Ze gaat zitten.)

WISA : Och, nu heb ik daarjuist weer wat meegemaakt bij de apotheker ... Ik geloof dat die wat doof aan het worden is.

LINE : Doof? Hoe dat?

WISA : Wel, ik moest van onze Jef iets gaan halen voor zijn ‘jarrebezen’ ...

LINE : Voor watte?

WISA : *(traag en beschaafd)* Voor zijn aardbeien, Line.

MEENTJE : Je bedoelt ‘aambeien’ zeker, Wisa.

WISA : Wel ja, dat zei ik toch.

LINE : Heeft hij daar veel last van?

WISA : Amai, nog geen klein beetje. Zijn gat ziet eruit zoals dat van die apen in de zoo.

LINE : Welke apen?

MEENTJE : Van die makaken, Line ...

WISA : Hela. Mijne Jef niet uitmaken zene.

LINE : En dan, Wisa? Heeft de apotheker iets gegeven? Pillekes?

WISA : Die heeft mij een soort spuit gegeven. Heel goed tegen het spel zei hij. Maar het zal wat worden om dat onder zijn eten te doen.

MEENTJE : (*wijst voor en achter*) Neen Wisa, dat is niet om te eten. Dat moet je opspreuen. Het speen moet ter plaatse aangepakt worden.

WISA : Ben je gek? Ik ga niet met die spuit in Jef zijn gat liggen keuteren. Dat mag hij zelf doen.

MEENTJE : Maar allez Wisa, dat kan hij toch niet zelf.

WISA : (*trekt een vies gezicht.*) Voor geen geld ter wereld ga ik met mijn gezicht voor zijn windgat staan. Dan moet ik eerst een gasmasker opzetten.

LINE : Is het zo erg, Wisa?

WISA : Zwijg stil. Zeker nu hij al bijna een hele week niet meer naar de koer is geweest. Hij kan geen stap meer doen of hij blaast op zijn claxon.

MEENTJE : Amai, al zo lang? Seffens kan hij helemaal niet meer gaan.

WISA : Ja, en dan?

MEENTJE : Dat kan gevaarlijk worden.

WISA : Wel, dat zien we dan wel weer als we zover zijn. De apotheker zal me dan wel een lanceermiddel geven ...

LINE : Een watte?

MEENTJE : Een laxeermiddel, Wisa. Lanceren is voor een raket.

WISA : Wel ja, dat moet toch? Als hij zoiets pakt is hij direct gelanceerd. Dan zal ik ook maar ineens een voorraad wc-papier meebrengen.

(Ze lachen allemaal.)

5. Vogelpik

Meentje – Line – Wisa - Marcel

(Marcel komt binnen, gaat naar het tafeltje van de dames.)

MARCEL : Hier zie, de drie heilige deugden. Wat moet het zijn, meisjes?

WISA : Voor mij een koffietje, Marcel, maar die droogstoppels moeten niets meer hebben ...

MARCEL : Ja meisjes, het is hier geen wachtzaal. Weet je, door klanten zoals jullie verdien ik het zout over mijn patatten nog niet en kan ons Simonne weeral geen nieuw bloesje kopen voor vanavond.

(De dames bekijken mekaar veelzeggend.)

LINE : Neen Marcel, ik moet dringend weg ...

MEENTJE : En ik eigenlijk ook, Marcel. Ik moet nog kommisjes gaan doen ...

(Meentje pakt haar breiwerk terug in en staat recht, vertrekt samen met Line, maar vergeet haar tas. Marcel zorgt ondertussen voor de koffie.)

WISA : Hoe is dat nu mogelijk? Ik dacht van hier een klappeke te kunnen doen en nu zijn ze al weg.

MARCEL : Dat is niks, Wisa, seffens komt ons Simonne ...

WISA : Ja, als die begint kun je er geen woord meer tussen krijgen.

MARCEL : Dan zul je het zolang maar met mij moeten doen ... Heb je al iets gehoord van die vogelpikwedstrijd van volgende zondag? Ga je meedoen?

WISA : Natuurlijk dat. Die zeveraars met hun groot lawaai denken dat een vrouw niet kan vogelpikken. Ik zal die eens goed gaan afdrogen.

MARCEL : Om hoe laat begint het?

WISA : Ik geloof om zeven uur ...

MARCEL : 's Morgens?

WISA : Neen zotteke, die mannen geraken nooit vóór de middag uit hun bed. Een klein kind zou die nog kunnen kloppen.

MARCEL : Mispak je er maar niet aan, want vorige keer hadden zij de Hubert van de café 'De Vogelzang' laten komen, zogezegd als gastvedette.

WISA : En die heeft nog goed vals gespeeld ook. Elke keer als ik wou gooien liet die iets vallen of begon die te boeren dat het kletterde. Zeg Marcel, waarom doe jij nooit eens mee?